

NOWOŚCI WYDAWNICZE

» **Barkalov A., Titarenko L., *Basic Principles of Logic Design*, s. 298, B5, oprawa broszurowa, Zielona Góra 2010, cena: 25,00 zł**

The book is devoted to basic principles of applied theory of digital automata (finite state machines). The number systems, axioms and laws of Boolean algebra, methods for specification and minimization of Boolean functions are considered. The design methods are discussed targeted on implementation of combinational circuits using logic elements starting from simple gates to programmable logic devices. There are examples of specification and minimization of abstract automata. The basic principles of structural synthesis are discussed with the impact on canonical method of structural synthesis. The final part of the book deals with design methods of control automata. The book is written for students and postgraduates in computer engineering and digital automatics, as well as for professionals in digital design.

[Summary]

» **Edukacja humanistyczna, red. M. Sinica, L. Jazownik, t. 6-7, s. 346, B5, oprawa broszurowa, Zielona Góra 2010, cena: 39,00 zł**

Warto przede wszystkim podkreślić istotność podnoszonej problematyki dla teorii nauczania języka polskiego, a zwłaszcza jego dziejów. Polonistyka szkolna, zwłaszcza polonistyka dwudziestolecia, doczekała się już niejednej publikacji, ale stawia nieustannie dalsze wymagania, dyktowane ważnością samej epoki w dziejach szkolnej polonistyki, bogactwem jej zjawiska, a przede wszystkim ich stałą aktualnością. Dwudziestolecie należy do tej tradycji, która ukazuje swoje ciągle żywe oblicze i na którą często powołują się autorzy piszący o polonistyce współczesnej.

[Z recenzji wydawniczej prof. dra hab. Władysława Sawryckiego]

I. Historia dydaktyki jako przedmiot badań i źródło inspiracji dla współczesności

- Maciej Wróblewski, „*Horror vacui*”. O badaniu dziejów polonistycznej edukacji.

II. Problem celów i wartości kształcenia polonistycznego w reflek-

sji dydaktycznej oraz praktyce szkolnej okresu międzywojennego
- Zenon Uryga, *O różnym pojmowaniu celów kształcenia polonistycznego w szkołach średnich*.

- Aniela Książek-Szczepanikowa, *Troska o wymiar człowieka w polskiej edukacji międzywojnia*.

III. W kręgu współtwórców polonistyki szkolnej i uniwersyteckiej
- Mieczysław Ingot, *Kazimierz Wyka - osobowość Mistrza*.

- Mieczysław Łojek, *Mieczysława Mitera-Dobrowolska - wzór polonistki na dziś i na jutro*.

- Małgorzata Gajak-Toczek, *Franciszka Próchnickiego refleksja o nauczaniu języka polskiego*.

- Marta Dreko-Caban, *Poglądy Józefa Gotąbka na dydaktykę literatury polskiej*.

- Elżbieta M. Kur, *Pomoce obrazowe - refleksja Kazimierza Wóycickiego o roli sztuki wysokiej w dydaktyce polonistycznej (odczytanie we współczesnej perspektywie)*.

- Barbara Jaśniewicz, *Juliusz Baliński - szkic do portretu*.

IV. Międzywojenne koncepcje i wizje kształcenia polonistycznego

- Marian Sinica, *Koncepcja psychologiczna w dydaktyce literatury polskiej i jej oddziaływanie na praktykę szkolną wczoraj i dziś*.

- Paweł Sporek, *Koncepcja kulturoznawcza - jej transformacje oraz żywotność we współczesnej edukacji szkolnej*.

» **M. Uzdzička, *Studium kształtowania się kompetencji językowej agronoma. Analiza genologiczna, pragmatyczna i leksykalna „Wykładów” Władysława Majewskiego z lat 1848-1850*, s. 419, B5, oprawa broszurowa, Zielona Góra 2010, cena: 44,00 zł**

Książka niniejsza powstała jako wynik refleksji nad przyczynami i

okolicznościami mogącymi objaśnić stwierdzany stan polskiego języka narodowego przełomu XX i XXI wieku. Wybór naukowej jego odmiany wynika ze szczególnego zainteresowania językiem i sposobami jego używania w środowisku mi najbliższym. Poszukiwanie odpowiedzi w materiale z połowy wieku XIX, czyli w sześciu rękopisach Władysława Majewskiego, obejmujących wykłady agronomiki, a przechowywanych w zbiorach Zakładu Narodowego im. Ossolińskich, wynika stąd, że z tym momentem periodyzację dziejów języka i nauki polskiej wiąże cechę nowoczesności opartej na języku narodowym. Same zaś rękopisy, o łącznym rozmiarze około 2000 stron, dostarczają obfitego i zróżnicowanego tematycznie materiału dotyczącego naukowej dziedziny, której początki lokują się właśnie w połowie XIX stulecia. Są one drobiazgową relacją systematycznych przekształceń ujętych w świadomości poznawczej pilnego studenta. W. Majewski wszakże notowanych treści nie wymyślał, lecz na własny użytek utrwał to, co jako ważne wykładali profesorowie Instytutu Agronomicznego w Marymoncie, czyli placówki odpowiadającej poziomem najlepszym naukowym instytucjom europejskim owego czasu. Utrwalone teksty są więc przede wszystkim odbiciem kształtowania się kompetencji językowej W. Majewskiego, ale także świadectwem tej postaci języka, jakiej używano w instytucjonalnie zorganizowanej fachowej wspólnotce komunikatywnej. Analiza materiału dawała szansę na dotarcie do takich stanów formowania się naukowej polszczyzny, które tylko w ostatecznie ukształtowanej postaci są rejestrowane w

kompendiach leksykalnych dokumentujących rozwój polskiego słownictwa. Pozwalała więc ona przyjrzeć się przebiegowi tego procesu.

Inną inspirację stanowiła chęć wzbogacenia sposobu objaśniania narodowej i językowej przeszłości. Sytuację polszczyzny doby rozbiorowej często przedstawia się poprzez pryzmat wynaradawiających działań zaborców. Zbyt mało jednak mówi się - jak sądzę - o funkcjonowaniu małych wspólnot komunikatywnych języka polskiego, a to głównie ich istnienie i codzienna wytrwałość przeniósł narodową świadomość i kulturę przez trudny czas. Mówienie o kształtowaniu się językowej kompetencji młodego polskiego inteligenta jest zarazem szczegółową narracją o przywiązaniu do języka narodowego.

Mam nadzieję, że badając rękopisy, uzyskałam pewną wiedzę o polskim języku naukowym i jego używaniu w nieodległej przeszłości, a zbierając swe obserwacje w niniejszą książkę, dostarczam informacji osobom zainteresowanym.

[Ze Wstępu]

» R. Domke, *Ziemie Zachodnie i Północne Polski w propagandzie lat 1945-1948*, s. 310, B5, oprawa broszurowa, Zielona Góra 2010, cena: 29,00 zł

Praca jest próbą całościowego przedstawienia mechanizmów i form propagandy dotyczących Ziemi Zachodnich i Północnych Polski w latach 1945-1948. Obejmuje rozważania odnoszące się zarówno do propagandy krajowej, jak i do propagandy polskich środowisk emigracyjnych. W propagandzie krajowej uwzględniono głównie działalność władz państwowych, zaś w mniejszym stopniu opozycji politycznej (w tym Kościoła katolickiego). Wynika to z prostego faktu, że aparat propagandowy władz państwowych systematycznie utrudniał wszelkie działania tego typu ze strony opozycji. W opracowaniu dokonano wszechstronnej analizy działań propagandowych dotyczących Ziemi Odzyskanych przez pryzmat jej rodzajów, jakimi były: propaganda prasowa, radiowa oraz wizualna w ujęciu bezpośrednim, jak i pośrednim. Autor starał się wykazać, że argumentacja propagandowa władzy wokół terytoriów poniemieckich różniła się w nieznaczny sposób od argumentacji stosowanej przez ośrodki opozycyjne w kraju i zagranicą oraz była elementem szerszego zjawiska, jakim była polska myśl zachodnia. Dodatkowo starano się ukazać propagandę na rzecz Ziemi Zachodnich i Północnych jako istotny czynnik

przyspieszający procesy osadniczo-przemieszane oraz integracyjne na terytorium państwa polskiego [...].

[Ze Wstępu]

» *Studia Zachodnie*, t. 12, red. D. Dolański, s. 332, B5, oprawa broszurowa, Zielona Góra 2010, cena: 24,00 zł

- Krzysztof Benyskiewicz, *Dyspensa matżeńska w Nowym Kramsku w pierwszej połowie XIX wieku*
Vaclav Horcicka, *Vystěhovalecký faktor v rakousko-uherské politice vůči Spojeným státům americkým v letech*

1915-1916.

- Radosław Domke, *Argumentacja geopolityczna w prasie polskiej 1945-1948 jako element realizacji polskiej myśli zachodniej.*
- Piotr Krystians, *Organizacje wspomagające Milicję Obywatelską w powiecie zielonogórskim w latach 1945-1950.*
- Fatima Nowak-Matolepsza, *Niemcy na Ziemi Lubuskiej w latach 1945-1950*
- Bernadetta Nitschke, *Polska Ludowa wobec ludności autochtonicznej na przykładzie Ziemi Babimojskiej.*
- Wiesław Hładkiewicz, Daniel Koteluk, *Stan liczebny Zjednoczonego Stronnictwa Ludowego w powiecie żarskim 1949-1957.*
- Stefan Dudra, *Władze bezpieczeństwa wobec działalności metropolity Dionizego w latach 1945-1960.*
- Sławomir Krzyżanowski, *Millenium polskie w świetle prasy regionalnej Ziemi Zachodnich.*
- Małgorzata Świder, *Sierpień 1980 - zaskoczenie czy spodziewany wybuch? Konflikt społeczno-polityczny w Polsce w ocenach dziennikarzy zachodniemieckich.*
- Sebastian Pyrek, *Przebieg kampanii wyborczej i wyborów z 4 czerwca 1989 roku w województwie zielonogórskim*
- Anna Bielska, *Kazimierz Marcinkiewicz jako publicysta miesięcznika katolickiego „Aspekty”. Wizja państwa i społeczeństwa polskiego w pierwszych latach III RP.*

MATERIAŁY ŹRÓDŁOWE

- Eligiusz Podolan, *Zakon karmelitów w Kożuchowie.*

RECENZJE I OMÓWIENIA

- *Międzyrzecz - dzieje miasta*, red. Wojciech Strzyżewski, Marceli Tureczek, Międzyrzecz 2009, ss. 440 (Joanna Karczewska).
- Radosław Skrycki, *Dzieje kartografii Nowej Marchii do koń-*

*Zdrowych, radosnych i szczęśliwych
Świąt Bożego Narodzenia
oraz pomyślności
w Nowym Roku 2011
Pracownikom i Studentom Uczelni życzy
Prezes i Zarząd Związku
Nauczycielstwa Polskiego
na Uniwersytecie Zielonogórskim*

Fot. źródło: www.poztywny.wrzucia.pl

ca XVIII wieku, Warszawa 2008, ss. 171 + 22 ilustracje na 11 wklejkach (Bogusław Czechowicz).

- Anna Bartóg, *Udział kobiet w Powstaniu Wielkopolskim 1918-1919*, Poznań 2008, ss. 111 (Grażyna Wyder).
- Halina Sajewska, *Polski Czerwony Krzyż w dziejach Gniezna 1919-2004*, Gniezno 2006, ss. 670 (Urszula Świdarska-Włodarczyk).
- *Ewangelicy na Górnym Śląsku w ruchu oporu wobec hitleryzmu i stalinizmu (1939-1946)*, red. Jan Szturc, Katowice 2007, ss. 112 (Ryszard Michalak).
- Tony Judt, *Powojnie. Historia Europy od roku 1945*, Poznań 2008, ss. 1020 (Dariusz Fabisz).

[Ze Spisu treści]

» **„Duża i mała ojczyzna” w świadomości historycznej, źródełach i edukacji**, red. B. Burda, M. Szymczak, s. 328, B5, oprawa broszurowa, Zielona Góra 2010, cena: wkrótce

Poszukiwania własnej tożsamości poprzez odwołanie do dziedzictwa „małych ojczyzn” stało się współcześnie istotnym

nurtem badań. „Małe ojczyzny”, będące najbliższym środowiskiem człowieka, lokalna kultura i tradycje stały się przedmiotem analiz przedstawicieli wielu dyscyplin - historyków, socjologów, politologów, geografów i kulturoznawców. Do dziedzictwa małych i dużych ojczyzn odwołuje się wiele instytucji i środowisk, zwracając uwagę na konieczność zachowania i przekazywania dziedzictwa kulturowego. Jest to istotnie zadanie, szczególnie w regionach pogranicznych, w których tak trudno o spójność historyczną i gdzie niejednokrotnie zburzono tradycyjne, ukształtowane historycznie, wielonarodowe społeczności.

Książka oddawana do rąk Czytelnika jest próbą opisu i analizy problematyki „dużej ojczyzny” i „małej ojczyzny” w kilku płaszczyznach. Pierwsza z nich dotyczy pogranicza i regionalizmu w rozważaniach historycznych i koncentruje się wokół zagadnień związanych z badaniami społeczności pogranicza, obejmując problematykę: repatriacji, wysiedleń, migracji i reemigracji, poszukiwania tożsamości wśród ludności oraz relacji pomiędzy ludnością napływową a autochtoniczną. Druga płaszczyzna to „duża ojczyzna” i „mała ojczyzna” w dydaktyce. Poruszone na tej płaszczyźnie problemy dotyczą głównie zagadnień źródeł historycznych do dziejów pogranicza i zastosowania ich w edukacji szkolnej, ukazania współczesnych koncepcji programów regionalnych, podręczników, ścieżek edukacyjnych oraz kształtowania świadomości historycznej w ramach regionu i na pograniczach. Trzeci nurt rozważań poruszony w niniejszej książce wiąże się z praktyką szkolną na różnych poziomach, współpracą szkół i instytucji kulturalnych oraz oświatowych, z metodami i środkami dydaktycznymi. Poruszone zostały w nim również problemy ożywienia i kultywowania tradycji, folkloru, języka, postawy nauczycieli i uczniów wobec dziedzictwa regionów i pogranicza.

Tematyka pogranicza, „dużej i małej ojczyzny”, idee historii regionalnej w ośrodku zielonogórskim pojawiły się już w latach 70. Utworzenie Instytutu Historii i Zakładu Dydaktyki Historii w Wyższej Szkole Pedagogicznej (obecnie Uniwersytet Zielonogórski), przyczyniło się do upowszechnienia badań nad „małymi ojczyznami”, historią regionu, a także możliwościami wprowadzania historii regionalnej do edukacji szkolnej. Na ziemiach zachodnich od 1945 roku szkoła pełniła ważną funkcję integrującą społeczność przybyłą na te ziemie po zakończeniu II wojny światowej w wyniku przesunięcia granic Polski. Specyfika ziem wchodzących w skład obecnego

województwa lubuskiego, ich historyczna przynależność, zróżnicowanie religijne i ludnościowe, zamieszkiwanie obok siebie różnych grup narodowościowych i społecznych, a także procesy zachodzące na pograniczu polsko-niemieckim, wpływało na zakres badań ośrodka zielonogórskiego. Skomplikowana historia i liczne podziały, których konsekwencją była przynależność poszczególnych części Środkowego Nadodrza do różnych państw, uniemożliwia w tym wypadku zdefiniowanie tego regionu jako struktury jednorodnej pod względem historycznym i kulturowym. Są to ziemie pograniczne, na których ścierały się w przeszłości wpływy polskie, łużyckie, czeskie, węgierskie, saskie i brandenburskie. W ciągu ostatniego 50-lecia wykształciło się w społecznej świadomości pojęcie regionu obejmujące ziemie nadodrzańskie od północnej krawędzi Borów Dolnośląskich po Pojezierze Myśliborskie i od Nysy Łużyckiej i Odry po ciąg jezior zbąszyńskich. Obszar ten w przybliżeniu odpowiada dwóm dawnym województwom: zielonogórskiemu i gorzowskiemu. Przyjęta w latach 40. i 50. XX wieku nazwa Ziemia Lubuska, zarówno z historycznego, jak i współczesnego punktu widzenia, nie ma nic wspólnego z historyczną Ziemią Lubuską. Niemniej nazwa została i funkcjonuje w środowisku nie tylko lokalnym [...].

[Ze Wstępu]

» **A. Olczak, Umowa społeczna z dzieckiem jako droga ku demokracji w wychowaniu. Studium teoretyczno-empiryczne**, s. 220, B5, oprawa broszurowa, Zielona Góra 2010, cena: 27,00 zł

Celem książki jest zaakcentowanie znaczenia wychowawczego umowy społecznej, co ukazuje potrzebę

wczesnej obecności dzieci w grupie rówieśniczej, bogatej w uporządkowane, pozytywne bodźce społeczne, wychowawcze, edukacyjne. Przedmiotem moich rozważań uczyniłam zatem umowę zawierana między dorosłym a dzieckiem w wieku przedszkolnym oraz między samymi dziećmi, przy czym postrzegam ją jako płaszczyznę poszukiwania sposobów porozumienia drogą demokratycznych relacji, z uwzględnieniem na potrzeby drugiego człowieka, z poszanowaniem jego zdania. Umowę społeczną wiąże wprost z wychowaniem ku demokracji, a główną tezę tej książki czynię założeniem, iż umowa z dzieckiem może stanowić skuteczny środek przygotowujący je do funkcjonowania w społeczeństwie demokratycznym - początkowo w rodzinie, później w grupie rówieśniczej, następnie w społeczności lokalnej i w końcu w państwie. Aby w pełni zrozumieć i docenić możliwości stosowania umowy w pracy wychowawczej w przedszkolu, szkole, rodzinie, należy łączyć treści zawarte w tej książce z danymi zamieszczonymi w drugiej przygotowanej przeze mnie monografii *Umowa w edukacji dzieci. Studium metodyczno-praktyczne*, traktującej o umowie społecznej w pracy nauczyciela przedszkola; w pracy tej (do lektury której już dziś wszystkich zainteresowanych zachęcam) ukazują też możliwości zmian w formule edukacji najmłodszych.

Adresatami niniejszej książki są nauczyciele akademicy kształcący nauczycieli różnego stopnia, studenci przygotowujący się do pracy z najmłodszymi oraz nauczyciele przedszkolni, którzy na co dzień uczą dzieci budowania relacji z rówieśnikami. Mam nadzieję, że lektura tego opracowania zainspiruje ich do zwrócenia szczególnej uwagi na trudne zagadnienie, jakim jest przygotowanie dziecka do życia w demokratycznym społeczeństwie.

[Ze Wstępu]

zebrała Ewa Popitka